PENGENALAN

Kanak-kanak merupakan sebahagian daripada masyarakat yang amat penting, yang menjadi aset negara dan penyambung nadi pembangunan negara pada masa hadapan. Pada tahun 2008, terdapat seramai 10.5 juta (37.9%) orang kanak-kanak daripada 27.7 juta penduduk Malaysia . Dengan itu, pihak Kerajaan amat prihatin kepada kesejahteraan dan kepentingan kanak-kanak.

Sehubungan ini, Malaysia telah meratifikasi Konvensyen Mengenai Hak Kanak-Kanak atau Convention on the Rights of the Child (CRC) pada 17 Februari 1995. Konvensyen ini memberi tumpuan terhadap kebajikan dan kehidupan kanak-kanak yang menjurus kepada aspek kelangsungan hidup (survival), perlindungan (protection), perkembangan (development) dan penyertaan (participation). Sebagai sebuah Negara Pihak (State Party) kepada CRC, Malaysia amat prihatin dan komited terhadap tanggungjawab untuk memastikan keselamatan dan kesejahteraan kanak-kanak yang merupakan generasi pewaris negara masa hadapan.

Kepentingan golongan kanak-kanak jelas dibuktikan dalam pernyataan Wawasan 2020 di mana institusi keluarga dan kanak-kanak merupakan salah satu fokus yang diberi keutamaan dalam usaha negara mencapai status negara maju di samping melahirkan masyarakat yang saksama dan penyayang.

DEFINISI

Kanak-kanak didefinisikan sebagai seseorang yang di bawah umur 18 tahun seperti yang termaktub dalam Konvensyen Mengenai Hak Kanak-Kanak dan Akta Kanak-Kanak, 2001.

PERNYATAAN DASAR

Dasar Kanak-Kanak Negara adalah satu dasar mengenai hak kelangsungan hidup, perlindungan, perkembangan dan penyertaan kanak-kanak agar dapat menikmati peluang dan ruang untuk mencapai perkembangan holistik dalam persekitaran yang kondusif.

PERNYATAAN MATLAMAT

Dasar Kanak-Kanak Negara bertujuan untuk melahirkan individu yang sihat, cergas, berilmu, inovatif, kreatif, berjati diri, berdaya saing, progresif dan mempunyai nilai-nilai murni.

OBJEKTIF

Objektif utama Dasar Kanak-Kanak Negara ialah untuk memastikan:

1. setiap kanak-kanak mempunyai hak untuk hidup dengan diberi jagaan, pemeliharaan, kasih sayang, perkhidmatan kesihatan, sokongan dan bantuan sosial;

2. setiap kanak-kanak termasuk kanak-kanak kurang upaya mempunyai hak untuk dilindungi daripada sebarang bentuk pengabaian, penderaan, keganasan dan eksploitasi; dan seterusnya diberi habilitasi, rehabilitasi dan diintegrasi ke dalam keluarga dan masyarakat;

3. setiap kanak-kanak mempunyai hak untuk perkembangan holistik dari segi fizikal, kognitif, bahasa, sosio-emosi, sahsiah dan kerohanian;

4. setiap kanak-kanak mempunyai hak untuk bersuara, menyertai (turut serta) dan melibatkan diri mengikut tahap keupayaan dalam perkara-perkara yang berkaitan dengan kepentingan terbaik dan kesejahteraan mereka;

5. kanak-kanak, ibu bapa, penjaga, komuniti dan masyarakat sedar akan hak kanak-kanak untuk kelangsungan hidup, perlindungan, perkembangan dan penyertaan; dan

6. penyelidikan dan pembangunan mengenai kelangsungan hidup, perlindungan, perkembangan dan penyertaan kanak-kanak dilaksanakan dari semasa ke semasa.

STRATEGI

Strategi-strategi bagi mencapai objektif di atas adalah seperti berikut:

Objektif 1

Kelangsungan Hidup

1. Menyediakan keperluan asas seperti identiti, tempat tinggal, makanan, minuman, pakaian, kasih sayang, keselamatan dan persekitaran yang kondusif dan mesra kanak-kanak.
2. Meningkatkan kerjasama antara agensi Kerajaan, NGO, pihak swasta dan masyarakat setempat dalam penjagaan kesihatan, keselamatan dan pendidikan bagi menjamin kesejahteraan dan kebajikan kanak-kanak.

3. Meningkatkan kualiti dan memperluaskan perkhidmatan sokongan dan bantuan sosial mengikut keperluan kanak-kanak termasuk kanak-kanak OKU dan anak yatim.

4. Memperluaskan akses kepada maklumat dan bahan bersesuaian daripada pelbagai sumber supaya kanak-kanak mendapat pengetahuan dan kemahiran demi kelangsungan hidup mereka.

5. Memastikan kanak-kanak mendapat perlindungan keselamatan sosial.

Objektif 2

Perlindungan

1. Meningkatkan latihan kepada semua pihak yang berurusan dengan kanak-kanak supaya mempunyai pengetahuan, kelayakan dan kemahiran yang mencukupi serta bersikap positif dalam pengendalian kes penganiayaan, pengabaian, penderaan, keganasan dan eksploitasi terhadap kanak-kanak.

2. Memberi perkhidmatan pemeliharaan, perlindungan dan pemulihan kepada kanak-kanak yang menjadi mangsa penyeksaan, pengabaian, penganiayaan, keganasan, pengeksploitasian atau kanak-kanak tidak terkawal serta penyediaan rawatan pemulihan kepada pesalah kanak-kanak (*child offender*).

3. Memberi perlindungan ke atas mangsa, pengadu dan keluarga daripada gangguan atau ancaman pihak-pihak tertentu.

4. Memastikan kanak-kanak diberi hak kepada perundangan dan perkhidmatan sokongan.

5. Memberi sokongan kepada keluarga yang berisiko tinggi supaya kanak-kanak dalam keluarga tersebut dapat menikmati hak-hak mereka.

6. Memastikan semua pihak yang mempunyai hubungan atau memberi perkhidmatan kepada kanak-kanak mewujudkan dasar dan protokol perlindungan kanak-kanak dan melaksanakannya.

7. Menyediakan program khusus bagi kanak-kanak jalanan, kanak-kanak tanpa dokumen, kanak-kanak tercicir, kanak-kanak terlibat dengan penagihan dadah dan kanak-kanak yang berada dalam situasi genting, kepayahan dan lain-lain bahaya (*under difficult circumstances*).

8. Memastikan kanak-kanak mangsa bencana menerima rawatan yang sewajarnya bagi pemulihan, pembangunan dan pengintegrasian semula ke dalam masyarakat.

9. Memastikan kanak-kanak mangsa eksploitasi seksual (seperti pelacuran kanak-kanak dan pornografi kanak-kanak) dan pemerdagangan orang diberi perlindungan, pemulihan dan pengintegrasian semula ke dalam masyarakat atau dihantar pulang ke negara asal.

10. Mewujudkan mekanisme amaran awal dan mengukuhkan mekanisme perlindungan kanak-kanak di peringkat nasional dan antarabangsa.

11. Menggalakkan penyediaan persekitaran yang sihat dan selamat untuk kanak-kanak.

Objektif 3

Perkembangan

1. Meningkatkan perkhidmatan pengasuhan dan pendidikan kanak-kanak yang berkualiti, mudah diperolehi dan mampu

dibiayai dalam persekitaran yang kondusif bagi merangsang perkembangan optimum kanak-kanak.

2. Menyediakan kemudahan prasarana dan persekitaran mesra kanak-kanak.

3. Memperluaskan program dan kemudahan khusus bagi perkembangan kanak-kanak kurang upaya dalam semua aspek seperti pengesanan dan intervensi awal, pemulihan, pendidikan dan pengintegrasian semula dalam masyarakat.

4. Menyediakan bantuan, latihan dan pemantauan yang berterusan bagi memastikan kanak-kanak mendapat pengasuhan, penjagaan dan pendidikan yang bermutu tinggi.

Objektif 4

Penyertaan

1. Memastikan kanak-kanak diberi akses kepada maklumat yang berkualiti dan bahan bersesuaian daripada pelbagai sumber supaya kanak-kanak dapat menyertai aktiviti yang berkaitan dengan hal ehwal mereka.

2. Menggalakkan media massa dan pihak swasta untuk menyebarkan maklumat yang bersesuaian dan berkualiti.

3. Menggalakkan kanak-kanak menyuarakan pendapat dan pandangan secara bertanggungjawab dan beretika sebagai

input dalam merangka program untuk mereka atau program yang berkaitan dengan kepentingan mereka.

Objektif 5

Advokasi

1. Meningkatkan kesedaran di kalangan keluarga dan masyarakat akan pentingnya penjagaan kesihatan kepada kanak-kanak.

2. Meningkatkan kesedaran di kalangan keluarga dan masyarakat mengenai hak kesamarataan kanak-kanak daripada sebarang bentuk diskriminasi.
3. Memantapkan program sedia ada dan memperkenalkan program yang sesuai bagi mencegah penganiayaan, pengabaian, penderaan, keganasan dan eksploitasi terhadap kanak-kanak.

4. Meningkatkan kesedaran ibu bapa, penjaga dan ahli masyarakat akan pentingnya pengasuhan dan pendidikan kanak-kanak.

5. Meningkatkan kesedaran dan kefahaman mengenai hak, kesejahteraan dan kepentingan kanak-kanak kepada semua pihak yang berkenaan.

Objektif 6

Penyelidikan dan Pembangunan

1. Memperbanyakkan penyelidikan dan pembangunan dalam bidang pembangunan kanak-kanak dan menyebarluaskan hasil-hasil penyelidikan bagi tujuan penambahbaikan.

KELANGSUNGAN HIDUP (*SURVIVAL*)

Objektif 1: Memastikan setiap kanak-kanak mempunyai hak untuk hidup dengan diberi jagaan, pemeliharaan, kasih sayang, perkhidmatan kesihatan, sokongan dan bantuan sosial.

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
1.	Menyediakan keperluan asas seperti identiti, tempat tinggal, makanan, minuman, pakaian, kasih sayang, keselamatan dan persekitaran yang kondusif dan mesra kanak-kanak.	**Jangka Sederhana (2009 – 2012)** 1. Meningkatkan pelaksanaan program membasmi kemiskinan tegar di luar bandar dan bandar: • Bantuan perumahan ï baiki/bina baru/sewa • Pengangkutan • Pendidikan/Latihan Kemahiran • Makanan/Pakaian • Bantuan kewangan • Kursus keusahawanan	EPU ICU KKLW KPKT KSM KPM KKM JKM PBT	Kadar kemiskinan tegar dan kemiskinan mencapai sasaran yang ditetapkan oleh Kerajaan.
		Jangka Sederhana (2009 – 2012) 2. Menyediakan garis panduan mengenai piawaian minimum tempat tinggal.	KPKT KKM KSM	Semua bangunan baru yang dibina mematuhi piawaian yang ditetapkan menjelang tahun 2012.

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
			KKLW JKR PBT	
		Jangka pendek (2009 - 2010) 3. Menerapkan semangat kejiranan melalui organisasi komuniti setempat seperti rukun tetangga, Persatuan Penduduk, Pasukan Perlindungan Kanak-Kanak dan Jawatankuasa Keselamatan dan Kemajuan Kampung.	KKLW KPKT KPM KSM KPWKM KDN JPNIN PDRM JKM PBT	Peratusan kes jenayah dan kemalangan yang berlaku di kawasan kejiranan yang melibatkan kanak-kanak dapat dikurangkan sebanyak 10% setahun.
		Jangka Sederhana (2009 – 2012) 4. Mengenal pasti dan mendaftarkan kanak-kanak yang belum mempunyai sijil kelahiran.	KDN KPWKM	Semua kanak-kanak yang dikenal pasti tidak mempunyai sijil

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
			MKN JPN JKM JHEOA Kerajaan Negeri Sabah & Sarawak	kelahiran didaftarkan menjelang tahun 2012.
		Jangka Sederhana (2009 – 2012) 5. Menggalakkan semua ibu bapa / penjaga mendaftar kelahiran anak mereka.	KDN KPKK KPWKM KKM JPN JHEOA Kerajaan Negeri Sabah & Sarawak	Semua kanak-kanak yang mempunyai bukti sahih kelahiran mereka di Malaysia diberi sijil kelahiran menjelang tahun 2012.

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
2.	Meningkatkan kerjasama antara agensi Kerajaan, NGO, pihak swasta dan masyarakat setempat dalam penjagaan kesihatan, keselamatan dan pendidikan bagi menjamin kesejahteraan dan kebajikan kanak-kanak.	**Jangka Sederhana (2009 – 2012)** 1. Mewujudkan program bagi meningkatkan keprihatinan dan tanggungjawab sosial di kalangan masyarakat setempat seperti: • Gotong royong • Kawalan tetangga • Majlis keramaian • Kempen kesihatan • Aktiviti keagamaan, kebudayaan, kesenian dan rekreasi.	KPKK KKM KPKT JPNIN PDRM PBT RELA JKKK Persatuan Penduduk NGO Swasta	Tahap keprihatinan dan tanggungjawab sosial meningkat sebanyak 75% di kalangan masyarakat setempat menjelang 2012.
		Jangka Sederhana (2009 – 2012) 2. Meningkatkan penglibatan sektor korporat dan swasta dalam projek CSR dalam aspek sosial (*Funding/ colaboration/ empowerment of*	KEM. KEW KPWKM KKM	Peningkatan penglibatan sektor korporat dan swasta dalam program CSR sebanyak 20% pada

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
		community).	KPM JKM JLKN Swasta NGO	tahun 2012 berbanding 2010.
		Jangka Sederhana (2009 – 2012) 3. Memantapkan program pendidikan jasmani dan kesihatan termasuk kesihatan reproduktif dan sosial di semua peringkat sekolah.	KPM KKM KPT LPPKN NGO Swasta	Tahap kecergasan dan kesihatan kanak-kanak meningkat sebanyak 50% pada tahun 2012 berbanding 2010.
3.	Meningkatkan kualiti dan memperluaskan perkhidmatan sokongan dan bantuan sosial mengikut keperluan kanak-kanak termasuk kanak-	**Jangka pendek (2009 - 2010)** 1. Meningkatkan program/kursus mengenai pendidikan dan kemahiran keibubapaan (*parenting skills*) melalui: o Kursus pra-perkahwinan o Kursus kemahiran keibubapaan	KPWKM KKM KKLW LPPKN	Bilangan ibu bapa / penjaga mendapat kemahiran keibubapaan meningkat 10% setiap tahun.

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
	kanak OKU dan anak yatim.	○ Kursus pengasuhan awal kanak-kanak ○ Kursus pengendalian anak remaja ○ Kaunseling keluarga/bengkel interaktif ○ Kempen keluarga bahagia	JKM JPW JAKIM JHEOA NGO	
		Jangka pendek (2009 - 2010) 2. Mengadakan program kerjasama dengan pakar pediatrik dan psikiatrik kanak-kanak untuk mengadakan pemeriksaan kesihatan di institusi kanak-kanak di seluruh negara.	KKM KPM KPWKM LPPKN JKM NGO	Peratusan kanak-kanak yang mendapat perkhidmatan pemeriksaan pediatrik dan psikiatrik meningkat sebanyak 5% setahun.
		Jangka Sederhana (2009 – 2012) 3. Pemberian bantuan kewangan kepada kanak-kanak dan keluarga yang memerlukan.	KEM. KEW KPKT KPWKM	Peratusan kanak-kanak yang terbiar tanpa keperluan asas berkurangan sebanyak

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
			KKLW KPM JKM JAKIM Swasta	50% menjelang tahun 2010 dan 75% menjelang 2012.
4.	Memperluaskan akses kepada maklumat dan bahan bersesuaian dari pelbagai sumber supaya kanak-kanak mendapat pengetahuan dan kemahiran demi kelangsungan hidup mereka.	**Jangka pendek (2009 - 2010)** 1. Latihan kepada penyampai maklumat untuk kanak-kanak.	KPKK SKMM JKM KPM KEMAS KPWKM KKLW KKM JHEOA JPW LPPKN	Bilangan penyampai maklumat kepada kanak-kanak meningkat sebanyak 5% menjelang tahun 2010.
		Jangka Sederhana (2009 – 2012) 2. Akses kepada multimedia bagi kanak-kanak dan *knowledge provider*.		Menjelang tahun 2012 aksesibiliti multimedia di semua zon berisiko tinggi dapat dipenuhi.
		Jangka Sederhana (2009 – 2012) 3. Mewujudkan pusat sumber / aktiviti yang mesra kanak-kanak di zon berisiko tinggi.		Menjelang tahun 2012 sekurang-kurangnya sebuah pusat sumber/ aktiviti kanak-kanak

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
			NGO Swasta Masyarakat Setempat	berjaya diwujudkan di setiap zon berisiko tinggi.
		Jangka Sederhana (2009 – 2012) 4. Mewujudkan kit pembelajaran yang menyokong strategi.		Kit pembelajaran yang standard dapat diwujudkan menjelang tahun 2012.
		Jangka pendek (2009 - 2010) 5. Program bersama ibu bapa dan kanak-kanak.		Sekurang-kurang dua kali setahun program ini dianjurkan di kawasan berisiko tinggi.
		Jangka pendek (2009 - 2010) 6. *Smart partnership* bersama NGO, masyarakat setempat dan swasta.		Mewujudkan *one stop centre* untuk setiap zon yang berisiko tinggi menjelang 2012 yang dikelolakan oleh masyarakat setempat dan dibantu oleh NGO serta dibiayai oleh swasta dengan dipantau oleh pihak Kerajaan.

BIL.	**STRATEGI**	**PROGRAM/TINDAKAN**	**AGENSI PELAKSANA**	***OUTCOME***
5.	Memastikan kanak-kanak mendapat perlindungan keselamatan sosial.	**Jangka panjang (2009 - 2015)** 1. Mewujudkan skim insurans bagi melindungi kanak-kanak khususnya kanak-kanak berisiko *(vulnerable)* termasuk ibu bapa dan keluarga.	KEM. KEW KPWKM KPM BNM Syarikat Insurans	Peratusan kanak-kanak yang dilindungi di bawah skim insurans meningkat sebanyak 5% setahun.

PERLINDUNGAN (*PROTECTION*)

Objektif 2: Memastikan setiap kanak-kanak termasuk kanak-kanak kurang upaya mempunyai hak untuk dilindungi daripada sebarang bentuk pengabaian, penderaan, keganasan dan eksploitasi; dan seterusnya diberi habilitasi, rehabilitasi dan diintegrasi ke dalam keluarga dan masyarakat.

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
		Jangka Sederhana (2009 – 2012)		
1.	Meningkatkan latihan kepada semua pihak yang berurusan dengan kanak-kanak supaya mempunyai pengetahuan, kelayakan dan kemahiran yang mencukupi serta bersikap positif dalam pengendalian kes penganiayaan, pengabaian, penderaan, keganasan dan eksploitasi terhadap kanak-kanak.	Memperbanyakkan program kepekaan (*sensitization programme*) untuk semua pihak yang terlibat dengan pengurusan kanak-kanak yang memerlukan pemeliharaan, perlindungan dan pemulihan.	KPWKM KPM KPT KKM KDN KPKK BHEUU, JPM JAKIM Mahkamah Jab. Peguam Negara PDRM JKM	Kecekapan pengurusan kanak-kanak yang memerlukan pemeliharaan, perlindungan dan pemulihan meningkat sebanyak 10% pada tahun 2012 berbanding tahun 2010.

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
			JPNIN JIM KEMAS RELA NGO	
		Jangka Sederhana (2009 – 2012) 1. Memberi latihan kemahiran pengurusan kanak-kanak termasuk asas kaunseling kepada semua pihak terlibat dalam memberi perkhidmatan (jagaan, perlindungan, pemulihan dan pendidikan) kepada kanak-kanak yang memerlukan pemeliharaan, perlindungan dan pemulihan.	KPWKM KKM KPM KDN KPKK Mahkamah JKM JAKIM PDRM JIM Jab. Peguam Negara	Tahap kemahiran pegawai yang memberi perkhidmatan (jagaan, perlindungan, pemulihan dan pendidikan) kepada kanak-kanak meningkat sebanyak 5% setahun.

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
			JPNIN JPN KEMAS PBT IPTA/IPTS RELA Majlis Peguam Sektor Swasta NGO	

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
		Jangka Sederhana (2009 – 2012)		
2.	Memberi perkhidmatan pemeliharaan, perlindungan dan pemulihan kepada kanak-kanak yang menjadi mangsa penyeksaan, pengabaian, penganiayaan, keganasan, pengeksploitasian atau kanak-kanak tidak terkawal serta penyediaan rawatan pemulihan kepada pesalah kanak-kanak (*child offender*).	1. Program intervensi yang khusus kepada: (i) kanak-kanak yang menjadi mangsa penyeksaan, pengabaian, penganiayaan, keganasan, pengeksploitasian; (ii) kanak-kanak tidak terkawal; (iii) pesalah kanak-kanak (*child offender*); dan (iv) kanak-kanak yang terdedah kepada keadaan bahaya yang menyalahi undang-undang (perhimpunan haram, rusuhan, krisis, peperangan).	KPWKM KDN KKM KPM JKM JIM PDRM PBT Jab. Penjara NGO Organisasi komuniti setempat	Bilangan kanak-kanak yang mendapat perlindungan yang kondusif meningkat sebanyak 5% setahun.

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
		Jangka Sederhana (2009 – 2012) 2. Mewujud dan meningkatkan bilangan tempat selamat bagi pemeliharaan, perlindungan dan pemulihan kanak-kanak di setiap negeri.	KPWKM KEM. KEW KDN EPU MKN JKM Kerajaan-kerajaan Negeri	Setiap negeri mempunyai tempat selamat yang mencukupi dan menepati standard minimum bagi pemeliharaan, perlindungan dan pemulihan kanak-kanak menjelang tahun 2012.
		(Jangka pendek: 2009 - 2010) 3. Mewujudkan suasana mesra kanak-kanak dalam semua agensi sistem keadilan jenayah (*criminal justice system*) serta memberi khidmat sokongan kepada saksi dan pesalah kanak-kanak di setiap mahkamah.	Mahkamah Jab. Peguam Negara BHEUU, JPM KPWKM KDN KKM	Semua agensi sistem keadilan jenayah (*criminal justice system*) mewujudkan infrastruktur, protokol dan prosedur yang mesra kanak-

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
			JIM PDRM JKM RELA Majlis Peguam NGO	kanak pada akhir 2010.
		Jangka pendek (2009 - 2010) 4. Melantik dan melatih pelindung kecemasan kanak-kanak (*emergency child protector*) untuk memberi perlindungan segera kepada kanak-kanak.	KPWKM KKM JKM Jab. Peguam Negara PDRM NGO	Bilangan pelindung kecemasan kanak-kanak yang dilantik dan terlatih di tingkatkan dan ditempatkan secara berperingkat di setiap negeri selepas pindaan AKK2001 dikuatkuasakan.

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
		Jangka pendek (2009 - 2010) 5. Menambah bilangan keluarga pelihara bagi penempatan sementara kanak-kanak yang terabai dan memerlukan perlindungan.	KPWKM JKM Organisasi komuniti setempat NGO	Peratusan keluarga pelihara meningkat sebanyak 2% setahun.
		Jangka sederhana (2009 - 2012) 6. Menambah bilangan ahli psikiatrik, psikologi dan kaunselor khusus untuk kanak-kanak.	KPWKM KKM KPT KDN KPM JPA JKM Jab. Penjara PDRM LPPKN	Bilangan ahli psikiatrik, psikologi dan kaunselor khusus untuk kanak-kanak mencapai nisbah yang selaras dengan amalan terbaik peringkat antarabangsa menjelang tahun 2012.

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
			NGO	
		Jangka sederhana (2009 - 2012) 7. Memantapkan program pemulihan bagi pengintegrasian semula mangsa kanak-kanak atau kanak-kanak berisiko tinggi ke dalam masyarakat.	KPWKM KPM KKM KDN JKM Jab. Penjara AADK NGO	Peratusan kanak-kanak yang berjaya dipulihkan dan diintegrasikan ke dalam masyarakat meningkat sebanyak 5% setahun.

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
3.	Memberi perlindungan ke atas mangsa, pengadu dan keluarga daripada gangguan atau ancaman pihak-pihak tertentu.	**Jangka Pendek (2009 - 2010)** 1. Meningkatkan program kepekaan (*sensitization)* kepada pihak media dan agensi pengiklanan akan tanggungjawab mereka dalam menjaga kepentingan kanak-kanak dengan menghalang pendedahan identiti kanak-kanak, pengadu dan keluarga.	KPWKM KPKK KDN PDRM JIM JKM AADK NGO Media	Kes pendedahan identiti kanak-kanak, pengadu dan keluarga dapat dikurangkan di bawah 2% mulai tahun 2010.
		Jangka Pendek (2009 - 2010) 2. Penggubalan undang-undang bagi melindungi saksi / pengadu.	BHEUU, JPM Jab. Peguam Negara	Akta perlindungan saksi dikuatkuasakan mulai tahun 2010.

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
		Jangka Sederhana (2009 - 2012) 3. Mewujudkan mekanisme bagi memastikan identiti mangsa, pengadu dan keluarga dilindungi.	Mahkamah KPWKM BHEUU, JPM Jab. Peguam Negara PDRM JKM JIM NGO	Satu mekanisme khusus mengenai perlindungan identiti mangsa, pengadu dan keluarga dapat diwujudkan menjelang tahun 2012.
		Jangka Sederhana (2009 - 2012) 4. Mewujudkan kerjasama dan koordinasi antarabangsa yang komprehensif melalui MoU atau perjanjian bilateral/multilateral bagi perlindungan mangsa.	KLN KPWKM KDN Jab. Peguam Negara PDRM MKN	Kerjasama dan koordinasi antarabangsa yang komprehensif melalui MoU atau perjanjian bilateral/ multilateral

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
			JIM	diwujudkan pada tahun 2012.
4.	Memastikan kanak-kanak diberi hak perundangan dan perkhidmatan sokongan.	**Jangka Pendek (2009 - 2010)** 1. Menyediakan khidmat bantuan guaman serta kaunseling kepada kanak-kanak seboleh-bolehnya secara percuma.	KPWKM Jab. Peguam Negara BBG PDRM JIM JKM Jab. Penjara Majlis Peguam NGO	95% kanak-kanak yang menjadi mangsa mendapat pembelaan mulai tahun 2010.
		Jangka Pendek (2009 - 2010) 2. Memantap dan memperluaskan fungsi dan tanggungjawab Pasukan Pelindungan Kanak-kanak.	KPWKM JKM PDRM	Bilangan Pasukan Pelindung Kanak-kanak yang lebih

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
			KKM Organisasi komuniti setempat NGO	cekap dan berkesan meningkat sebanyak 5% setahun.
		Jangka Pendek (2009 - 2010) 3. Mewujudkan *diversion programme* (*restorative justice, family conferencing, community service*) untuk kanak-kanak yang terlibat dalam kes-kes jenayah.	KPWKM KPKT Jab. Peguam Negara BHEUU, JPM PDRM JKM IPTA/IPTS Majlis Peguam	Hukuman ke atas kanak-kanak yang terlibat dalam kes-kes jenayah digantikan dengan *diversion programme* (*restorative justice, family conferencing, community service*) menjelang tahun 2010.

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
		Jangka Pendek (2009 - 2010) 4. Memperluaskan program khidmat saksi kanak-kanak di setiap mahkamah.	KKM KPWKM Mahkamah BHEUU, JPM JKM Jab. Peguam Negara BBG PDRM Majlis Peguam NGO	50% kanak-kanak yang menjadi saksi dapat dihindar dari kesan negatif seperti trauma dan dapat memberi keterangan dengan lancar menjelang tahun 2010.
5.	Memberi sokongan kepada keluarga yang berisiko tinggi* supaya kanak-kanak dalam keluarga tersebut dapat	**Jangka Pendek (2009 - 2010)** 1. Menyedia dan menambah baik program sedia ada bagi penempatan kanak-kanak dalam program bercorak kekeluargaan.	KPWKM KKM JAKIM	Peratusan kanak-kanak daripada keluarga berisiko tinggi dapat

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
	menikmati hak-hak mereka. *berisiko tinggi ï ibu bapa yang terlibat dengan jenayah, penggunaan dadah, keganasan rumah tangga dan seumpamanya.		JKM LPPKN NGO Organisasi komuniti setempat	diturunkan sebanyak 5% setahun.
		Jangka Pendek (2009 - 2010) 2. Mempertingkatkan program sokongan dan pemulihan kepada keluarga yang berisiko tinggi melalui pusat aktiviti kanak-kanak dan lain-lain organisasi komuniti.	KPWKM KKM JKM JPNIN LPPKN NGO	Peratusan kanak-kanak daripada keluarga berisiko tinggi dapat dibantu meningkat sebanyak 5% setahun.
6.	Memastikan semua pihak yang mempunyai hubungan atau memberi perkhidmatan kepada kanak-kanak mewujudkan dasar dan	**Jangka Pendek (2009 - 2010)** 1. Melatih semua pihak yang mempunyai hubungan atau memberi perkhidmatan kepada kanak-kanak berdasarkan rangka kerja (*framework*) dasar perlindungan kanak-kanak.	KPWKM KDN KPM KSM	Sebanyak 60% daripada agensi yang mengikuti latihan mewujudkan

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
	protokol perlindungan kanak-kanak dan melaksanakannya.		KKLW KPKT PDRM JKM Sektor Swasta IPTA/IPTS NGO	dasar perlindungan kanak-kanak masing-masing menjelang tahun 2010.
		Jangka Sederhana (2009 - 2012) 2. Mewujudkan sistem saringan, pengiktirafan dan latihan bagi mereka yang bekerja secara langsung dengan kanak-kanak.	KPWKM KDN KPM KSM KKLW PDRM JKM Sektor Swasta IPTA/IPTS NGO	Sistem saringan dan pengiktirafan serta latihan bagi mereka yang bekerja secara langsung dengan kanak-kanak diwujudkan pada tahun 2012

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
		Jangka Pendek (2009 - 2010) 3. Pembangunan modul latihan perlindungan kanak-kanak yang *standard* dan bersesuaian untuk mereka yang bekerja secara langsung dengan kanak-kanak bagi setiap peringkat umur.	KPWKM KDN KPM KSM KKLW PDRM JKM Sektor Swasta IPTA/IPTS NGO	Modul latihan perlindungan kanak-kanak dibangunkan dan dilaksanakan pada tahun 2010.
		Jangka Pendek (2009 - 2010) 4. Pewujudan kumpulan jurulatih utama (*master trainers*) dalam bidang perlindungan kanak-kanak.	KPWKM KDN KPM KSM KKLW PDRM	Bilangan jurulatih utama dalam bidang perlindungan kanak-kanak meningkat sebanyak 10% setiap tahun

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
			JKM Sektor Swasta IPTA/IPTS NGO	mulai tahun 2010.
7.	Menyediakan program khusus bagi kanak-kanak jalanan, kanak-kanak tanpa dokumen, kanak-kanak tercicir, kanak-kanak terlibat dengan penagihan dadah dan kanak-kanak yang berada dalam situasi genting, kepayahan* dan lain-lain bahaya** (*under difficult circumstances)*. *Situasi genting dan kepayahan adalah seperti kanak-kanak di negeri Sabah dan Sarawak /pedalaman yang ke sekolah. **lain-lain bahaya adalah	**Jangka Pendek (2009 - 2010)** 1. Menggalakkan komuniti untuk mengesan dan melapor kepada pihak berkuasa mengenai kes melibatkan kanak-kanak jalanan, kanak-kanak tanpa dokumen, kanak-kanak tercicir, kanak-kanak terlibat dengan penagihan dadah dan kanak-kanak yang berada dalam situasi genting, kepayahan dan lain-lain bahaya. **Jangka Pendek (2009 - 2010)** 2. Memberi intervensi berdasarkan keperluan kanak-kanak yang terlibat seperti kanak-kanak jalanan, kanak-kanak tanpa dokumen, kanak-kanak tercicir, kanak-kanak terlibat dengan penagihan dadah dan kanak-kanak yang berada dalam situasi genting, kepayahan dan lain-lain bahaya termasuk murid-murid di kawasan	KPWKM KPM KPT KKM KDN KPKK MOTOUR BHEUU, JPM JAKIM Mahkamah Jab. Peguam Negara PDRM	Kesedaran komuniti meningkat sebanyak 10% setahun dan sistem laporan kes-kes dan program intervensi khusus melibatkan kanak-kanak golongan ini diwujudkan di semua agensi berkenaan pada 2009.

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
	seperti kanak-kanak mangsa mercun dan kanak-kanak yang berdepan dengan bahaya secara fizikal dan emosi.	pedalaman Semenanjung, Sabah dan Sarawak serta kanak-kanak mangsa mercun.	MAPO JKM JPN JPNIN JIM KEMAS RELA NGO	
8.	Memastikan kanak-kanak mangsa bencana menerima rawatan yang sewajarnya bagi pemulihan, pembangunan dan pengintegrasian semula ke dalam masyarakat.	**Jangka Pendek (2009 - 2010)** 1. Memberi latihan khusus kepada agensi terlibat mengenai pengurusan kanak-kanak dalam keadaan bencana.	MKN KKM KPWKM KPM PDRM JKM JPW BOMBA	Program latihan khusus dilaksanakan di semua agensi yang berkaitan mulai 2010.

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
			JPAM RELA YKN NGO	
9.	Memastikan kanak-kanak mangsa eksploitasi seksual (seperti pelacuran kanak-kanak dan pornografi kanak-kanak) dan pemerdagangan orang diberi perlindungan, pemulihan dan pengintegrasian semula ke dalam masyarakat atau dihantar pulang ke negara asal.	**Jangka Pendek (2009 - 2010)** 1. Memastikan pelaksanaan dan penyelarasan undang-undang yang sedia ada untuk menangani eksploitasi seksual (seperti pemerdagangan, pelacuran dan pornografi) kanak-kanak. **Jangka Pendek (2009 - 2010)** 2. Semua mangsa diselamat, dipulih dan diintegrasi semula ke dalam masyarakat atau dihantar pulang (*repartriate*) ke negara asal.	Jab. Peguam Negara KPWKM KLN KDN KPKK MOTOUR PDRM BHEUU, JPM SUHAKAM JIM JKM Maritim	Kanak-kanak mangsa eksploitasi seksual mendapat perlindungan perundangan yang lebih sempurna.

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
			KDRM	
10.	Mewujudkan mekanisme amaran awal dan mengukuhkan mekanisme perlindungan kanak-kanak di peringkat nasional dan antarabangsa.	**Jangka Pendek (2009 - 2010)** 1. Mengadakan sistem amaran awal seperti ñ*Amber Alert System*ò bagi membolehkan tindakan segera diambil dalam menangani kes kehilangan kanak-kanak.	KPWKM KKM KPM KDN KLN KPKK KPKT PDRM Jab. Peguam Negara JKM JIM PBT NGO Organisasi komuniti	Satu sistem amaran awal seperti ñ*Amber Alert System”* diwujudkan pada tahun 2009.

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
			setempat	
11.	Menggalakkan penyediaan persekitaran yang sihat dan selamat untuk kanak-kanak.	**Jangka Sederhana (2009 – 2012)** 1. Program kerjasama masyarakat dengan pihak berkuasa tempatan (PBT) dalam menyediakan kemudahan dan persekitaran awam yang selamat dan mesra kanak-kanak.	KPWKM KKM KPKT KKLW KPT KPM KEM KEW KDN KPKK JKM JPNIN PDRM LPPKN PBT Sektor Swasta	Peningkatan penyediaan kemudahan dan persekitaran awam yang selamat dan mesra kanak-kanak sekurang-kurangnya 2% setahun.
		2. Program penyediaan pusat jagaan kanak-kanak termasuk *respite care* yang berkualiti, mampu bayar dan mudah diakses oleh masyarakat.		
		3. Penyediaan pusat jagaan di luar waktu sekolah (*before and after-school care*) di sekolah dan tempat-tempat yang bersesuaian.		
		4. Penambahbaikan program sedia ada di institusi kanak-kanak dengan menyediakan persekitaran yang bersih dan mesra.		75% program yang bersesuaian dengan tahap umur dan keperluan

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
			NGO	mencapai standard minimum antarabangsa menjelang tahun 2012.

PERKEMBANGAN (*DEVELOPMENT*)

Objektif 3: Memastikan setiap kanak-kanak mempunyai hak untuk perkembangan holistik dari segi fizikal, kognitif, bahasa, sosio-emosi, sahsiah dan kerohanian.

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
1.	Meningkatkan perkhidmatan pengasuhan dan pendidikan yang berkualiti, mudah diperolehi dan mampu dibiayai dalam persekitaran yang kondusif bagi merangsang perkembangan optimum kanak-kanak.	**Jangka Sederhana (2009 – 2012)** 1. Meningkatkan aksesibiliti golongan berpendapatan rendah kepada perkhidmatan asuhan dan didikan awal kanak-kanak yang berkualiti.	KPWKM KPM KKLW JPNIN PERMATA KEMAS JKM NGO Sektor Swasta	Bilangan kanak-kanak dari kalangan keluarga berpendapatan rendah mendapat asuhan dan didikan awal yang berkualiti meningkat sebanyak 30% pada tahun 2012 berbanding 2009.
		Jangka Sederhana (2009 – 2012) 2. Meningkatkan penglibatan ibu bapa, penjaga dan masyarakat setempat dalam perancangan dan pelaksanaan program	KPWKM KKLW KPM	10% ibu bapa atau penjaga terlibat dalam perancangan dan

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
		perkembangan kanak-kanak.	KPKK PERMATA JKM NGO Sektor Swasta	pelaksanaan program perkembangan kanak-kanak sekurang-kurangnya 4 jam setahun pada tahun 2012.
		Jangka pendek (2009 – 2010) 3. Menggubal dan melaksanakan Dasar Asuhan dan Didikan Awal Kanak-Kanak (0-4 tahun); dan mengkaji semula Dasar Pendidikan Prasekolah Kebangsaan (4-6 tahun).	KPM KPWKM KKLW KPT JKM JPNIN KEMAS PERMATA Sektor swasta	Dasar Asuhan dan Didikan Awal Kanak-Kanak (0-4 tahun) diwujudkan pada tahun 2009.
		Jangka pendek (2009 – 2010) 4. Mewujudkan Kurikulum Kebangsaan bagi dua kumpulan utama, iaitu: i) 0 - 4 tahun; dan ii) 4 - 6 tahun (melaksana dan menyebar luas kurikulum sedia ada).		Kurikulum Kebangsaan diwujudkan pada tahun 2010.

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
		Jangka pendek (2009 – 2010) 5. Memantapkan Kurikulum Sekolah Rendah dan Sekolah Menengah (7 ï 18 tahun) dari semasa ke semasa.		
		Jangka Sederhana (2009 – 2012) 6. Menyediakan latihan vokasional dan kemahiran bagi kanak-kanak yang keciciran sekolah.		Bilangan kanak-kanak yang keciciran sekolah mendapat latihan vokasional dan kemahiran meningkat sebanyak 10% pada tahun 2012 berbanding tahun 2009.
		Jangka Sederhana (2009 – 2012) 7. Mewujudkan garis panduan dan program mengenai asuhan dan penjagaan kanak-kanak bagi empat kumpulan utama, iaitu: i) *Early development;* ii) 4 - 6 tahun;		Kurikulum Asuhan dan Didikan Awal Kanak-Kanak Kebangsaan (0-4 tahun) diguna pakai di

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
		iii) 7-12 tahun (sebelum dan selepas waktu sekolah); dan iv) 13 - 18 tahun (sebelum dan selepas waktu sekolah).		semua TASKA awam pada 2012. Kurikulum Pendidikan Prasekolah Kebangsaan (4-6 tahun) diguna pakai di tadika awam pada 2012.
		Jangka Pendek (2009 – 2011) 8. Mewujudkan Jabatan Pembangunan Kanak-kanak (JPKK) di Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat yang berperanan sebagai penyelaras dan pemantau kepada isu-isu berkaitan kelangsungan hidup, perlindungan, perkembangan dan penyertaan kanak-kanak.	KPWKM KEM. KEW JPA SPA	JPKK ditubuhkan pada 2011.
		Jangka Sederhana (2009 – 2012) 9. Membangunkan kapasiti pengasuh dan guru yang terlatih serta mencukupi dalam	KPWKM KPM	75% pengasuh dan guru mendapat latihan

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
		bidang pengasuhan, pendidikan dan penjagaan merangkumi semua peringkat umur kanak-kanak.	KPT KKLW PERMATA JKM JAKIM NGO Pengasuh Swasta	asas menjelang tahun 2012.
		Jangka Sederhana (2009 – 2012) 10. Mewujudkan sistem *Star Rating* bagi Pusat Pengasuhan, Pendidikan dan Penjagaan Kanak-kanak.	KPWKM KPM KPT JKM PERMATA NGO	60% pusat didikan dan asuhan awal kanak-kanak yang berdaftar mencapai sekurang-kurangnya tahap 4 bintang menjelang tahun 2012 (*star rating* tertinggi ialah 5 bintang).

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
2.	Menyediakan kemudahan prasarana dan persekitaran mesra kanak-kanak.	**Jangka pendek (2009 – 2010)** 1. Mewujudkan satu garis panduan prasarana dan persekitaran yang bersesuaian dengan umur kanak-kanak.	KPWKM KPKT KKLW KKM KPM PERMATA NGO	Satu garis panduan disediakan pada 2010.
		Jangka Sederhana (2009 – 2012) 2. Menyedia dan menyelenggara kemudahan prasarana, bahan dan peralatan yang dapat memenuhi keperluan penyampaian perkhidmatan yang berkualiti kepada kanak-kanak.	KPWKM KKLW KKM KPM KDN KPKT JAKIM JHEOA Kerajaan Negeri	Kemudahan prasarana, bahan dan peralatan di semua peringkat pendidikan kanak-kanak disediakan berdasarkan spesifikasi yang ditetapkan dalam garis panduan prasarana dan persekitaran

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
			PBT NGO	menjelang tahun 2012.
3.	Memperluaskan program dan kemudahan khusus bagi perkembangan kanak-kanak kurang upaya dalam semua aspek seperti pengesanan dan intervensi awal, pemulihan, pendidikan dan pengintegrasian semula dalam masyarakat.	**Jangka pendek (2009 – 2010)** 1. Mendidik dan meningkatkan kesedaran serta menggalakkan penglibatan aktif ibu bapa, keluarga, penjaga dan anggota masyarakat mengenai keperluan, hak dan kebajikan kanak-kanak kurang upaya.	KPWKM KPM KKM KPT NGO	Peratusan penglibatan ibu bapa, keluarga dan penjaga meningkat sebanyak 5% pada tahun 2012 berbanding tahun 2009.
		Jangka Sederhana (2009 – 2012) 2. Memperluaskan Kursus Asas Asuhan Kanak-kanak (KAAK) kepada sesiapa sahaja yang terlibat dengan pengendalian kanak-kanak bagi pengesanan dan intervensi awal terhadap kanak-kanak yang berkeperluan khas.	KPWKM KKM KPM KKLW PERMATA JKM JAKIM	80% daripada kanak-kanak yang berkeperluan khas dapat dikesan dan diberi intervensi awal menjelang tahun 2012.

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
			NGO Pengasuh Swasta	
		Jangka Sederhana (2009 – 2012) 3. Mewujudkan sistem *star rating* institusi-institusi yang berkaitan dengan kanak-kanak kurang upaya.	KPWKM KKM PBT NGO	60% institusi-institusi yang berkaitan dengan kanak-kanak kurang upaya yang berdaftar mencapai sekurang-kurangnya tahap 4 bintang menjelang tahun 2012 (*star rating* tertinggi ialah 5 bintang).
		Jangka Sederhana (2009 – 2012) 4. Menambah bilangan tenaga pengajar dan pembantu yang berkelayakan dalam bidang pendidikan khas dan profesional yang berkaitan dengan kanak-kanak kurang upaya.	KPWKM KPM KKM KPT	75% pengasuh dan guru mendapat latihan asas berkaitan kanak-kanak kurang upaya

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
			NGO	menjelang tahun 2012.
4.	Menyediakan bantuan, latihan dan pemantauan yang berterusan bagi memastikan kanak-kanak mendapat pengasuhan, penjagaan dan pendidikan yang berkualiti.	**Jangka Sederhana (2009 – 2012)** 1. Mengkaji kesesuaian bentuk dan kadar bantuan, latihan dan mekanisme pemantauan untuk meningkatkan peluang kanak-kanak mendapat pengasuhan, penjagaan dan pendidikan yang berkualiti.	KPWKM KPM KKLW KPKT KPT NGO	Peratusan kanak-kanak yang mendapat peluang pengasuhan dan pendidikan meningkat sebanyak 10% pada tahun 2012 berbanding tahun 2009.
		Jangka Sederhana (2009 – 2012) 2. Meningkatkan peluang pendidikan secara formal dan tidak formal dalam persekitaran yang kondusif kepada kanak-kanak untuk perkembangan potensi diri mereka dari aspek jasmani, emosi, rohani dan intelek (JERI) ke tahap optimum.	KPWKM KPM KKLW KPT KDN PERMATA NGO	

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
		Jangka Sederhana (2009 – 2012) 3. Memberi kesedaran kepada ibu bapa atau penjaga supaya kanak-kanak mempunyai masa lapang untuk bermain, berehat atau menyertai aktiviti kebudayaan dan kesenian.	KPWKM KPKK JAKIM NGO	Peratus kesedaran ibu bapa atau penjaga meningkat sebanyak 10% pada tahun 2012 berbanding 2009.
		Jangka pendek (2009 – 2010) 4. Memperluaskan pendidikan moral dan sivik termasuk aspek kasih sayang untuk semua pelajar (afektif, kognitif dan psikomoto).	KPM KPT KPKK PERMATA JKM	Peratusan kes kanak-kanak yang terlibat dalam masalah disiplin menurun sebanyak 5% setiap tahun mulai 2010.

PENYERTAAN (*PARTICIPATION*)

Objektif 4: Memastikan setiap kanak-kanak mempunyai hak untuk bersuara, menyertai (turut serta) dan melibatkan diri mengikut tahap keupayaan dalam perkara-perkara yang berkaitan dengan kepentingan terbaik dan kesejahteraan mereka.

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
1.	Memastikan kanak-kanak diberi akses kepada maklumat yang berkualiti dan bahan bersesuaian daripada pelbagai sumber supaya kanak-kanak dapat menyertai aktiviti yang berkaitan dengan hal ehwal mereka.	**Jangka panjang (2009 – 2015)** 1. Mewujudkan lebih banyak perpustakaan, perpustakaan permainan, perpustakaan bergerak, pusat sumber dan bilik rujukan sosial di tempat-tempat yang mudah dikunjungi terutama di kawasan luar bandar dan kemiskinan bandar *(urban poor).* Contoh kawasan: Projek Perumahan Rakyat (PPR) dan Projek Perumahan Rakyat Termiskin (PPRT) Flat, Kawasan Rumah Murah dan Sederhana (*low and medium cost areas*)	KPKT KPM KPKK KKLW KPT KDN Kerajaan Negeri NGO Media Syarikat swasta	Peratusan kanak-kanak yang dapat mengakses maklumat mencapai sebanyak 60% menjelang tahun 2013.
		Jangka panjang (2009 – 2015) 2. Menambah pusat rekreasi, pusat remaja, pusat aktiviti kanak-kanak, pusat PDK dan	KPWKM KPKT KPM	Peratusan kanak-kanak yang menyertai aktiviti yang

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
		pusat komuniti setempat dengan persekitaran yang bersesuaian dan mesra kanak-kanak untuk menggalakkan mereka menyertai aktiviti sukan, kesihatan, pendidikan, riadah, kebudayaan, kesenian, keagamaan dan warisan serta melibatkan kanak-kanak dalam perancangan dan pengurusan pusat-pusat tersebut.	KKM KPKK KDN KPT KBS JAKIM JHEOA Kerajaan Negeri Institusi agama NGO Syarikat pembinaan perumahan swasta	disenaraikan mencapai sebanyak 50% menjelang tahun 2013.
		Jangka pendek (2009 – 2010) 3. Menyediakan sistem pangkalan data berkaitan program, aktiviti dan penyertaan kanak-kanak serta mengemaskini data secara berkala.	KPWKM KPM KPKT Jabatan	Sistem pangkalan data kanak-kanak yang komprehensif

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
			Perangkaan NGO	diwujudkan pada penghujung 2010.
2.	Menggalakkan media massa dan pihak swasta untuk menyebarkan maklumat yang bersesuaian dan berkualiti.	**Jangka pendek (2009 – 2010)** 1. Media massa memperuntukkan ruangan untuk mendidik dan menggalakkan kanak-kanak untuk terlibat secara proaktif dalam aktiviti anjuran pihak media. **Contoh program:** Wawancara bersama kanak-kanak Debat Pengucapan awam Dunia kanak-kanak Bengkel media Ruangan kanak-kanak di suratkhabar 2. Meningkatkan kerjasama media massa/media alternatif dan syarikat swasta	KPM KDN KPKK Media swasta NGO Syarikat swasta	Peratusan media massa yang melibatkan kanak-kanak meningkat sebanyak 30% menjelang tahun 2010 berbanding tahun 2009.

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
		dalam program melibatkan kanak-kanak. **Contoh program:** Program-program kanak-kanak ditaja oleh syarikat swasta.		
3.	Menggalakkan kanak-kanak menyuarakan pendapat dan pandangan secara bertanggungjawab dan beretika sebagai input dalam merangka program untuk mereka atau program yang berkaitan dengan kepentingan mereka.	**Jangka Panjang (2009 – 2015)** 1. Mengadakan dan meningkatkan pelbagai program dan saluran yang bersesuaian bagi kanak-kanak menyuarakan pendapat mereka secara proaktif, kreatif dan bertanggungjawab di semua peringkat termasuk forum antarabangsa. **Contoh program:** Debat, forum, pidato di televisyen, radio dan media cetak. Program latihan mengenai penggunaan media baru.	KPWKM KPM KPKK KDN KKLW KBS SUHAKAM Institusi agama Media swasta NGO	Peratusan kanak-kanak yang mengambil bahagian dalam menyuarakan pendapat meningkat sebanyak 50% menjelang tahun 2013 berbanding 2009.

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
		Jangka panjang (2009 – 2020) 2. Membantu meningkatkan kefahaman kanak-kanak menjadi warga Malaysia yang bertanggungjawab dan memahami erti dan prinsip kebebasan dan demokrasi.	KPM KPWKM KPT KDN KPKK IPTS Media NGO	Peratusan kanak-kanak yang faham mengenai erti kebebasan dan demokrasi meningkat sebanyak 5% setahun.
		Jangka pendek (2009 – 2010) 3. Mewujudkan Majlis Perundingan Khas Kanak-Kanak sebagai platform perbincangan dan persidangan bagi kanak-kanak.	KPWKM KPM KDN KPKK SUHAKAM NGO Media	Majlis Perundingan khas bagi Kanak-Kanak ditubuhkan menjelang tahun 2010.

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
		Jangka sederhana (2009 – 2012) 4. Mewujudkan Parlimen Kanak-Kanak bagi kanak-kanak menyuarakan pendapat dan memberi cadangan mereka.	KPWKM KPM KDN KPKK NGO Media	Parlimen Kanak-Kanak ditubuhkan menjelang tahun 2012.
		Jangka sederhana (2009 – 2012) 5. Memberi pengiktirafan kepada kanak-kanak yang telah memberi sumbangan kepada masyarakat secara aktif, inovatif, kreatif dan positif.	KPWKM KPM KPKK KBS MOSTI Media swasta NGO	Pertambahan kanak-kanak sebagai *role model* dalam pelbagai bidang sebanyak 10% pada tahun 2012 berbanding tahun 2009.

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
		Jangka sederhana (2009 – 2012) 6. Sambutan Hari Kanak-Kanak Sedunia diuruskan oleh kanak-kanak bagi memastikan penyertaan mereka.	KPWKM KPM KKM KPKT KPKK JKM NGO Media Swasta	80% daripada perjalanan sambutan hari kanak-kanak dilaksanakan oleh kanak-kanak menjelang tahun 2012.

ADVOKASI

Objektif 5: Memastikan kanak-kanak, ibu bapa, penjaga, komuniti dan masyarakat sedar akan hak kanak-kanak untuk kelangsungan hidup, perlindungan, perkembangan dan penyertaan.

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
		Jangka sederhana (2009 – 2012)		
1.	Meningkatkan kesedaran di kalangan keluarga dan masyarakat akan pentingnya penjagaan kesihatan kepada kanak-kanak.	1. Meningkatkan program advokasi dan promosi kepada keluarga dan masyarakat mengenai perkhidmatan kesihatan dan perubatan yang disediakan. Sekurang-kurangnya 3 program advokasi dan promosi setahun bagi setiap agensi dilaksanakan di kawasan berisiko tinggi menjelang tahun 2010.	KKM KPWKM LPPKN JAKIM JKM NGO Syarikat swasta	Peratus kesedaran di kalangan ibu bapa, keluarga dan masyarakat meningkat sebanyak 10% pada tahun 2012 berbanding tahun 2009. Program advokasi dan promosi yang dijalankan melalui multimedia meningkat sebanyak 10% menjelang tahun 2012.
		Jangka panjang (2009 – 2015)		
		2. Mengadakan program kesedaran mengenai amalan gaya hidup sihat dan kehamilan berisiko tinggi kepada ibu bapa.	KKM KPKK JHEOA	Kadar kematian bayi kekal di bawah paras 5.9 untuk setiap 1000 kelahiran hidup.

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
			KEMAS JPNIN LPPKN JPW NGO	Kadar kematian ibu bersalin kekal di bawah paras 30 untuk setiap 100,000 kelahiran hidup.
		Jangka sederhana (2009 – 2012) 3. Mewajibkan aspek pendidikan keibubapaan (*parenting skills*) dalam: o Kursus pra-perkahwinan o Kursus kemahiran keibubapaan o Kursus pengasuhan awal kanak-kanak o Kursus pengendalian anak remaja o Kaunseling keluarga/ bengkel interaktif o Kempen keluarga bahagia	KPWKM KPKK KKM KPM PERMATA JPW JKM LPPKN JAKIM KEMAS NGO	Kadar kemalangan di rumah dan keganasan rumah tangga, khususnya melibatkan kanak-kanak berkurangan sebanyak 5% pada tahun 2012 berbanding 2009.

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
		Jangka sederhana (2009 – 2012) 4. Mewujudkan kempen kesedaran mengenai pentingnya setiap kelahiran dilaporkan kepada klinik kesihatan yang berhampiran dengan tempat tinggal bagi tujuan pengurusan dan penjagaan kesihatan.	KKM KPWKM NGO PBT JKKK Komuniti setempat	Peratusan laporan kelahiran kepada klinik kesihatan meningkat sebanyak 10% pada tahun 2012 berbanding 2009.
2.	Meningkatkan kesedaran di kalangan keluarga dan masyarakat mengenai hak kesamarataan kanak-kanak.	**Jangka sederhana (2009 – 2012)** 1. Program kesedaran di kalangan keluarga dan masyarakat mengenai hak kesamarataan kanak-kanak daripada sebarang bentuk diskriminasi dan stigma kepada kanak-kanak bermasalah dan kurang upaya. Setiap agensi pelaksana melaksanakan sekurang-kurang 3 program setahun menjelang tahun 2012.	KPM KPKK KPKT PBT JAKIM NGO	Peningkatan kesedaran di kalangan keluarga dan masyarakat sebanyak 20% pada tahun 2012 berbanding tahun 2009.
		Jangka sederhana (2009 – 2012) 2. Memperbanyakkan program	KPKK	Program hiburan mesra

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
		radio/televisyen berbentuk pendidikan kanak-kanak dan keluarga yang berkualiti.	PAPITA SENIMAN	keluarga yang berkualiti disiarkan pada waktu yang sesuai meningkat sebanyak 20% pada tahun 2012 berbanding 2009.
		Jangka panjang (2009 – 2015) 3. Memperluaskan program integrasi / inklusif kanak-kanak kurang upaya dalam arus pendidikan perdana.	KPM JKM JKR PBT	Pewujudan sekurang-kurangnya satu sekolah integrasi di setiap kawasan Parlimen menjelang tahun 2015.
		Jangka sederhana (2009 – 2012) 4. Penggunaan multimedia dalam menyampaikan maklumat mengenai hak dan diskriminasi kanak-kanak.	KDN KPM KPWKM KPKK JKM SKMM	Laporan khas mengenai hak dan diskriminasi kanak-kanak melalui media elektronik dikeluarkan sekali setahun menjelang 2012.

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
3.	Memantapkan program sedia ada dan memperkenalkan program yang sesuai bagi mencegah penganiayaan, pengabaian, penderaan, keganasan dan eksploitasi terhadap kanak-kanak.	**Jangka sederhana (2009 – 2012)** 1. Meningkatkan program advokasi dan pencegahan segala bentuk penganiayaan, pengabaian, penderaan, keganasan dan eksploitasi (seperti pemerdagangan, pelacuran dan pornografi) terhadap kanak-kanak kepada semua lapisan masyarakat termasuk mewujudkan perkongsian pintar (*smart partnership*) dengan pihak media dan pertubuhan bukan kerajaan (NGO).	KPWKM KPM KKM KPKK MOTOUR KDN BHEUU, JPM PDRM JKM JPNIN JIM KEMAS RELA NGO	Peratusan anggota masyarakat yang sedar akan pentingnya perlindungan kepada kanak-kanak meningkat sebanyak 10% pada tahun 2012 berbanding 2009.
		Jangka pendek (2009 - 2010) 2. Meningkatkan sistem aduan bagi memudahkan masyarakat melaporkan kes-	KPWKM KKM	Satu sistem pengaduan yang komprehensif dan

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
		kes penganiayaan, pengabaian, penderaan, keganasan dan eksploitasi terhadap kanak-kanak.	KPM KDN PDRM KPKK JKM NGO	efektif diwujudkan pada 2010.
		Jangka sederhana (2009 – 2012) 3. Melaksanakan kempen kesedaran kepada kanak-kanak dan semua anggota masyarakat mengenai hak dan tanggungjawab selaras dengan CRC.	KPWKM KPM KPT KDN KPKK KKM Mahkamah Jab. Peguam Negara JKM	Peratusan kanak-kanak dan semua anggota masyarakat yang sedar tentang hak dan tanggungjawab mereka meningkat sebanyak 5% pada tahun 2012 berbanding 2009.

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
			PDRM SUHAKAM NGO	
		Jangka sederhana (2009 – 2012) 4. Melaksanakan program keselamatan diri dan pendidikan kesihatan reproduktif dan sosial kepada semua kanak-kanak di semua peringkat pendidikan.	KPWKM KPM KPT KKM KPKK KEMAS JPNIN JKM JAKIM PDRM NGO	Peratusan kanak-kanak yang sedar tentang keselamatan diri mereka meningkat sebanyak 5% pada tahun 2012 berbanding 2009.

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
		Jangka sederhana (2009 – 2012) 5. Memperluaskan program kesedaran kepada ibu bapa dan penjaga bagi menghindarkan pengaruh negatif media, iklan dan teknologi terhadap kanak-kanak.	KPKK KDN KPWKM KPM JKM NGO	Bilangan ibu bapa dan penjaga yang sedar mengenai unsur negatif media, iklan dan teknologi terhadap kanak-kanak meningkat sebanyak 10% pada tahun 2012 berbanding tahun 2009.
		Jangka sederhana (2009 – 2012) 6. Memperluaskan program kesedaran kepada penyedia program media dan iklan bagi menghindarkan pengaruh negatif terhadap kanak-kanak.		Program yang mempunyai pengaruh negatif menurun sebanyak 20% pada tahun 2012 berbanding 2009.
4.	Meningkatkan kesedaran ibu bapa, penjaga dan ahli masyarakat akan pentingnya pengasuhan	**Jangka sederhana (2009 – 2012)** 1. Menggalakkan ibu bapa dan penjaga untuk menghantar anak-anak mereka menyertai program pengasuhan dan pendidikan awal kanak-kanak.	KPWKM KPM KKLW	Peratusan ibu bapa dan penjaga yang menghantar anak-anak mengikuti program

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
	dan pendidikan awal kanak-kanak.		PERMATA JKM KEMAS JPNIN NGO	pengasuhan dan pendidikan awal kanak-kanak meningkat sebanyak 10% pada tahun 2012 berbanding tahun 2009.
5.	Meningkatkan kesedaran dan kefahaman mengenai hak, kesejahteraan dan kepentingan kanak-kanak kepada semua pihak yang berkenaan.	**Jangka sederhana (2009 – 2012)** 1. Meningkatkan kesedaran mengenai keperluan asas kanak-kanak dengan mengambil kira pendapat mereka dalam membuat keputusan.	KPWKM KPM KPKK KPKT NGO	Peratusan kesedaran semua pihak yang berkenaan mengenai hak, kesejahteraan dan kepentingan kanak-kanak meningkat sebanyak 30% menjelang tahun 2012 berbanding tahun 2009.
		Jangka sederhana (2009-2012) 2. Meningkatkan penglibatan kanak-kanak dalam / melalui jawatankuasa yang berkaitan hal ehwal dan kepentingan kanak-kanak.	KPWKM KPM KPKK	Bilangan kanak-kanak yang mewakili jawatankuasa secara aktif meningkat sebanyak 20% pada

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
		Contohnya jawatankuasa: PIBG, PBT, Persatuan Penduduk, JKKK dan Majlis Perundingan dan Penasihat Kebangsaan bagi Kanak-kanak.	KPKT NGO Institusi agama	tahun 2012 berbanding tahun 2009.

PENYELIDIKAN DAN PEMBANGUNAN

Objektif 6: Memastikan penyelidikan dan pembangunan mengenai kelangsungan hidup, perlindungan, perkembangan dan penyertaan kanak-kanak dilaksanakan dari semasa ke semasa.

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
1.	Memperbanyakkan penyelidikan dan pembangunan dalam bidang pembangunan kanak-kanak dan menyebarluaskan hasil-hasil penyelidikan bagi tujuan penambahbaikan.	**Jangka panjang (2009 – 2015)** 1. Penyelidikan berkaitan: (i) kelangsungan hidup; (ii) perlindungan; (iii) perkembangan; dan (iv) penyertaan kanak-kanak	KPWKM KDN KPT JKM Jab. Penjara AADK Jab. Perangkaan IPT NGO	Sekurang-kurangnya 1 kajian dijalankan setiap 2 tahun supaya sekurang-kurangnya 75% hasil kajian dapat digunakan bagi tujuan penggubalan atau penambahbaikan program dan dasar berkaitan pembangunan kanak-kanak pada tahun 2015.
		Jangka pendek (2009 – 2010) 2. Pewujudan direktori penyelidikan berkaitan kelangsungan hidup, perlindungan, perkembangan dan penyertaan kanak-kanak.	KPWKM KPM KKM	Satu direktori penyelidikan berkaitan kelangsungan hidup, perlindungan,

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
			KKLW KPKK KDN PERMATA Jab. Perangkaan NCDRC NGO	perkembangan dan penyertaan kanak-kanak diwujudkan pada akhir tahun 2009
		Jangka sederhana (2009 – 2012) 3. Pewujudan pangkalan data dan sistem maklumat berkaitan pembangunan kanak-kanak yang komprehensif.	KPWKM KKM KDN KPM Jab. Perangkaan JPN JKM Jab. Penjara	Pangkalan data dan sistem maklumat pembangunan kanak-kanak yang komprehensif diwujudkan pada 2009

BIL.	STRATEGI	PROGRAM/TINDAKAN	AGENSI PELAKSANA	*OUTCOME*
			JIM PDRM	
		Jangka panjang (2009 – 2015) 4. Program perkongsian maklumat dan menyebar luas hasil penyelidikan mengenai pembangunan kanak-kanak.	KPKK KDN KPM KPKT KKLW KKM JKM LPPKN Jab. Perangkaan SKMM JAKIM	Sekurang-kurangnya 50% daripada *stakeholders* yang berkaitan mendapat akses kepada maklumat dan hasil penyelidikan mengenai kelangsungan hidup, perlindungan, perkembangan dan penyertaan kanak-kanak pada tahun 2015.
		Jangka panjang (2009 – 2015) 5. Mewujudkan mekanisme pemantauan dan penilaian bagi setiap program.		Pemantauan dan penilaian bagi setiap program meningkat sebanyak 5% setiap tahun.

NAMA SINGKATAN

Nama Singkatan	Nama Penuh
AADK	Agensi AntiDadah Kebangsaan
BBG	Biro Bantuan Guaman
BHEUU, JPM	Bahagian Hal Ehwal Undang-Undang
BNM	Bank Negara Malaysia
BOMBA	Jabatan Bomba dan Penyelamat Malaysia
EPU	Unit Perancang Ekonomi
ICU	Unit Penyelarasan Pelaksanaan
IPT	Institut Pengajian Tinggi
IPTA	Institusi Pengajian Tinggi Awam
IPTS	Institusi Pengajian Tinggi Swasta
Jab. Peguam Negara	Jabatan Peguam Negara
Jab. Penjara	Jabatan Penjara Malaysia
Jab. Perangkaan	Jabatan Perangkaan Malaysia
JAKIM	Jabatan Kemajuan Agama Islam Malaysia

Nama Singkatan	Nama Penuh
JHEOA	Jabatan Hal Ehwal Orang Asli
JIM	Jabatan Imigresen Malaysia
JKKK	Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung
JKM	Jabatan Kebajikan Masyarakat
JKR	Jabatan Kerja Raya
JLKN	Jabatan Latihan Khidmat Negara
JPA	Jabatan Perkhidmatan Awam
JPAM	Jabatan Pertahanan Awam Malaysia
JPN	Jabatan Pendaftaran Negara
JPNIN	Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional
JPW	Jabatan Pembangunan Wanita
KBS	Kementerian Belia dan Sukan
KDN	Kementerian Dalam Negeri
KDRM	Kastam DiRaja Malaysia
KEM KEW	Kementerian Kewangan

Nama Singkatan	Nama Penuh
KEMAS	Jabatan Kemajuan Masyarakat
KKLW	Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah
KKM	Kementerian Kesihatan Malaysia
KLN	Kementerian Luar Negeri
KPKK	Kementerian Penerangan, Komunikasi dan Kebudayaan
KPKT	Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan
KPM	Kementerian Pelajaran Malaysia
KPT	Kementerian Pengajian Tinggi
KPWKM	Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat
KSM	Kementerian Sumber Manusia
LPPKN	Lembaga Penduduk dan Pembangunan Keluarga Negara
Mahkamah	Mahkamah Persekutuan Malaysia
MAPO	Majlis Anti Pemerdagangan Orang
Maritim	Agensi Penguatkuasa Maritim Malaysia

Nama Singkatan	Nama Penuh
MKN	Majlis Keselamatan Negara
MOSTI	Kementerian Sains, Teknologi dan Inovasi
MOTOUR	Kementerian Pelancongan
NCDRC	Pusat Penyelidikan Perkembangan Kanak-kanak Negara
NGO	Pertubuhan Bukan Kerajaan
PAPITA	Persatuan Penyanyi Pemuzik dan Penulis Lagu Tanah Air
PBT	Pihak Berkuasa Tempatan
PDRM	Polis DiRaja Malaysia
PERMATA	Bahagian Pendidikan dan Pengasuhan Awal Kanak-Kanak Negara
RELA	Ikatan Relawan Rakyat Malaysia
SENIMAN	Persatuan Seniman Malaysia
SKMM	Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia
SPA	Suruhanjaya Perkhidmatan Awam
SUHAKAM	Suruhanjaya Hak Asasi Manusia Malaysia
YKN	Yayasan Kebajikan Negara